

Seat No.	
-------------	--

M.Phil./Ph.D. Entrance Examination, September - 2019
Sociology

Day and Date : Wednesday, 18 - 09 - 2019**Total Marks : 100****Time : 01.00 p.m. to 03.00 p.m.**

- Instructions :**
- 1) All questions are compulsory.
 - 2) Each question carries 2 marks.
 - 3) Answers should be marked in the given OMR answer sheet by darkening the appropriate option.
 - 4) Use black ball point pen only for marking the circle. Do not make any stray mark on the OMR answer Sheet.
 - 5) Follow the instructions given on OMR Sheet.
 - 6) Rough work shall be done on the sheet provided at the end of question paper.
 - 7) Only non-programmable calculators are allowed.

1) Which one of the following is not a research design?

खालीलपैकी कोणता एक प्रकार संशोधन आराखड्याचा नाही ?

A) Exploratory
अन्वेषणात्मक	B) Extended
विस्तारीत
C) Experimental
प्रायोगिक	D) Diagnostic
निदानात्मक

2) Which one of the following is not a type of table?

खालील कोणता एक तक्त्याचा प्रकार नाही ?

A) Probevariate
सुधारीत	B) Bivariate
दुहेरी
C) Multivariate
विविध	D) Univariate
एकेरी

M/P ENT – 06

- 3) Which is the arithmetic mean of 25, 10, 102, 04, 37, 62, 26, 54, 10, 70?
25, 10, 102, 04, 37, 62, 26, 54, 10, 70 चा गणितीय मध्य कोणता आहे?
- A) 37
B) 38
C) 39
D) 40
- 4) In which research design expert survey is undertaken?
कोणत्या संशोधन आराखड्यामध्ये सर्वेक्षण अंतर्भूत आहे?
- A) Experimental
प्रायोगिक
B) Exploratory
अन्वेषणात्मक
C) Explanatory
स्पष्टीकरणात्मक
D) Diagnostic
निदानात्मक
- 5) "Interviewing is fundamentally a process of social interaction" this definition is by :
'मुलाखत ही सामाजिक आंतरक्रियेची मूलभूत प्रक्रिया आहे' अशी कोणी व्याख्या केली आहे?
- A) Dooley David
डॉली डेव्हिड
B) Young P.V.
यंग पी. व्ही.
C) Good and Hatt
गुड आणि हॅट
D) Robson Colin
रॉबसन कोलीन
- 6) Which is the most frequent value or score in the distribution?
वितरणातील सर्वात जास्त वारंवारिता कोणती आहे?
- A) Mode
बहुलक
B) Standard distribution
मानक वितरण
C) Median
मध्यांक
D) Frequency distribution
वारंवारिता वितरण

7) Probability sample does not include.

खालीलपैकी कोणता नमुना प्रकार संभाव्यता नमुना प्रकारात समाविष्ट नाही ?

A) Simple Random sample
साधा स्तरीत नमुना	B) Multistage sample
बहुस्तरीत नमुना
C) Stratified sample
स्तरीत नमुना	D) Quota sample
कोटा नमुना

8) Three important functions of research design have been given by :

संशोधन आराखड्याची तीन महत्त्वाची कार्ये कोणी दिलेली आहेत.

A) Black and Champion
ब्लॅक आणि चॅम्पियन	B) Goode and Hatt
गुड आणि हॅट
C) Horton and Hunt
हॉर्टन आणि हंट	D) Moser and Kalton
मोझर आणि कॅल्टॉन

9) Which one of the following is not measure of Central Tendency?

खालीलपैकी कोणते केंद्रप्रवृत्तीचे मापन नाही ?

A) Mean
मध्य	B) Dispersion
विचलन
C) Mode
बहुलक	D) Median
मध्यांक

10) Who has given suggestions on sequence of questions?

प्रश्नावलीच्या अनुक्रमणिकेवर कोणी सल्ला दिला आहे ?

- A) Fink and Kosecoff.
- B) Theodorson and Theodorson
- C) Henry Manheim
- D) Baker

11) What is full form of SPSS?

SPSS चे पूर्ण रूप काय आहे?

- A) Statistics Packing for Social Sciences.
- B) Statistics Package for Social Sciences.
- C) Statistical Packing for Social Sciences.
- D) Statistical Package for Social Sciences.

12) "Case-study is a method of exploring and analyzing the life of a social unit, be that a person, a family institution, cultural group or even the entire community" this definition is by :

‘व्यष्टी अध्ययन पद्धती कोणत्यातरी सामाजिक एककाचे मगती एक व्यक्ती, कुटुंब, संस्था, सांस्कृतिक वर्ग किंवा जाती असो-त्यांच्या जीवनाचे संशोधन आणि त्याचे विवेचन करण्याची एक पद्धत आहे’ ही व्याख्या कोणी केली आहे?

A) P. V. Young	B) Black and Champion
पी. व्ही. यंग	ब्लॅक आणि चॅम्पियन
C) Good and Hatt	D) Sarantokos S.
गुड आणि हॅट	सरातोकोस एस.

13) Which of the following is the median of 10, 11, 12, 13, 14, 15 and 16?

10, 11, 12, 13, 14, 15, 16 या संख्येचा मध्यांक कोणता आहे?

- A) 12
- B) 13
- C) 14
- D) 15

14) Who has differentiated science and common sense?

विज्ञान आणि तर्कज्ञान यामध्ये कोणी भेद केला आहे?

A) Conant

करेंट

B) Babbie E.

बेबी इ.

C) Young P.

यंग पी.

D) Sarantkos S.

सरातोकोस एस.

15) The interviewer collects information from the same group of respondents two or more times at regular interval in _____.

मुलाखतकार एकाच समूहाच्या प्रतिसादाकडून दोन किंवा दोनपेक्षा अधिक वेळा माहिती एकत्रित करण्याच्या प्रकारास म्हणतात.

A) Personal interview

व्यक्तीगत मुलाखत

B) Group interview

सामुहिक मुलाखत

C) Focused interview

केंद्रिय मुलाखत

D) Structured interview

संरचित मुलाखत

16) "Science begins with observation and ends with observation" this statement is by :

'विज्ञानाची सुरुवात आणि शेवटही निरीक्षणाने होते' हे वाक्य कोणी केले?

A) P.V. Young

पी. व्ही. यंग

B) Goode and Hatt.

गुड आणि हॅट

C) Dooley David

डोली डेव्हीड

D) Moser and Kalton

मोझर आणि कॅल्टॉन

17) Which one of the following is not a type of non-probability sampling?

खालीलपैकी कोणता असंभाव्यता नमुना निवडीचा प्रकार नाही?

A) Quota

B) Volunteer

कोटा

स्वयं-निर्याचित

C) Cluster

D) Snowball

समूह

स्नो-बॉल

18) Who defined 'Participant observation is a method in which the investigator becomes a part of the situation he is studying'?

‘सहभागी निरीक्षण या पद्धतीतून माहिती मिळविणारा हा एक अभ्यासाचा भाग आहे’ हे कोणी स्पष्ट केले आहे?

A) Henry Manheim

B) Robson Colin

हेन्री मॅनहियम

रॉबसन कोलीन

C) Ackoff Russel

D) Babbie E.

अकोफ रसेल

बेबी इ.

19) Which term has been used by Burges for case study method?

बर्जेस यांनी व्यष्टी अध्ययन पद्धतीसाठी कोणती संज्ञा वापरली आहे?

A) Social microscopic

B) Social macroscopic

सामाजिक सुक्ष्मदर्शका

सामाजिक दिर्घ दर्शिका

C) Social microscope

D) Social macroscope

सामाजिक सुक्ष्मदर्शक यंत्र

सामाजिक दिर्घवाव दर्शक यंत्र

20) Which one of the following is not a type of questions on the basis of measuring response?

खालीलपैकी कोणता प्रश्नाचा प्रकार प्रतिसादाचे मापन करित नाही?

A) Nominal
नाममात्र	B) Ordinal
क्रमवाचक
C) Interval
दोन घटनांमधील काळ	D) Unifocal
अकेंद्रित

21) What is full form of MLA regarding with citation style?

संदर्भ प्रकारास अनुसरून MLA चे पूर्ण रूप काय आहे?

- A) Member of Legislative Assembly
- B) Modern Language Association
- C) Modern Legislative Association
- D) Modern Language Assembly

22) The study with comparison of two periods-past and present is called as :

भूत आणि वर्तमान या दोन्ही काळातील तुलनात्मक अभ्यासास म्हणतात.

A) Ex-post facto design
परिणामीत्तर कारणमीमांचा आराखडा	B) Ex-pre facto design
पूर्वोत्तर कारणमीमांसा आराखडा
C) Ex-comparison design
पूर्व-तुलनात्मक आराखडा	D) Ex-periods design
पूर्व-काळ आराखडा

23) 'A statistical sample is a miniature picture of the entire group from which the sample is taken', who made this statement?

'एक सांख्यिकी नमूना हा समूहाचे चित्र आहे ज्या समूहातून तो घेतला आहे' हे वाक्य कोणी बनविले?

A) Gorden
गॉर्डन	B) Bergess
बर्जेस
C) Baker
बेकर	D) P.V. Young
पी. व्ही. यंग

24) Chi-square is a measure of

काय-स्केअर हा कशाच्या मापनाचा प्रकार आहे?

A) Central Tendency

केंद्रीय प्रवृत्ती

C) Dispersion

विस्तार

B) Association

सहसंबंध

D) Deviation

विचलन

25) Which one of the following is the arithmetic mean of 17,23,02,11,25,41,100,68,58 and 65?

17,23,02,11,25,41,100,68,58 आणि 65 या संख्येची सरासरी कोणती आहे?

A) 40

B) 41

C) 42

D) 43

26) Who said that mode of production is the sole determinant of the culture of the people?

उत्पादन पद्धती ही लोकांच्या संस्कृतीचा एकमेव निर्धारक घटक आहे असे कोणी म्हटले आहे?

A) Weber

वेबर

C) Durkheim

डुरखाईम

B) Comte

कॉम्ट

D) Marx

माक्स

27) Durkheim's study of suicide helps us to understand _____

डुरखाईम यांच्या आत्महत्येचा अभ्यास समजून घेण्यासाठी मदत होते.

A) Society's hold over the Individual

समाजाची व्यक्तीवरची पकड

B) Individual's hold on the society

व्यक्तीची समाजावरची पकड

C) Suicide rates of various societies

वेगवेगळ्या समाजातील आत्महत्तेचा दर

D) Degree of social integration of a society.

समाजाच्या एकतेचे प्रमाण

28) In his evolutionary framework Marx arranged societies in the order of _____.

उत्क्रांतीवादाच्या चौकटीत मार्क्स यांनी समाजांचा क्रम या पद्धतीने लावला आहे.

- A) Socialism, Primitive Communism, Slave Owing and Feudalism
समाजवाद, आदिम साम्यवाद, दास्य युग आणि सरंजामशाही समाज
- B) Primitive Communalism, Slave Owing, Feudalism, Capitalism and Socialism.
आदिम साम्यवाद, दास्य युग, सरंजामशाही समाज, भांडवलशाही आणि समाजवाद
- C) Feudalism, Capitalism, Slave Owing, Primitive Communalism and Socialism
सरंजामशाही समाज, भांडवलशाही, दास्य युग, आदिम साम्यवाद आणि समाजवाद
- D) Capitalism, Primitive Communalism and Feudalism
भांडवलशाही, आदिम साम्यवाद आणि सरंजामशाही समाज

29) The Enlightenment was a critical reaction against _____.

प्रबोधनयुग ही विरोधात चिकित्सक प्रतिक्रिया होती

- A) Modern Authority
आधुनिक अधिकार
- B) Growth of Natural Science
नैसर्गिक विज्ञानांचा विकास
- C) Traditional Authority
पारंपारिक अधिकार
- D) None of the above
वरील कोणतेही नाही

30) Who had believed that science could be used to deal with social problems?

विज्ञानाचा उपयोग हा सामाजिक समस्या सोडवण्यासाठी होता असा कोणाचा विश्वास होता ?

- A) C.H. Cooley
सी. एच्. कुले
- B) G.H. Mead
जी. एस्. मीड
- C) I. B. Thomas
आय. बी. थॉमस
- D) None of the above
वरील कोणतेही नाही

31) When the modern world came into existence?

आधुनिक युग (जग) केव्हा अस्तित्वात आले?

- A) Between the end of seventeenth and beginning of the sixteenth century
सोळाव्या शतकाची सुरुवात व सतराव्या शतकाच्या मधील काळात
- B) Between the end of the eighteenth and the beginning of the twentieth century
18 व्या शतकाच्या शेवटी आणि 20 व्या शतकाची सुरुवात यांमधील काळात
- C) Beginning of the eighteenth century
अठराव्या शतकाच्या सुरुवातीस
- D) At the end of twentieth century
विसाव्या शतकाच्या अखेरीस

32) Who accepted the "Sociology as a Legitimate Science"?

“समाजशास्त्र हे कायदेशीर विज्ञान आहे” हे कोणी स्वीकारले?

- A) Comte
कॉम्टे
- B) Weber
वेबर
- C) Durkheim
डुरखाईम
- D) Marx
माक्स

33) Which of following are the important parts of Weber's Methodology?

खालीलपैकी कोणता वेबरच्या पद्धतीशास्त्राचा महत्त्वाचा भाग आहे?

- A) Verstehen
सामाजिक आकलन पद्धती
- B) Causality
कार्यकारण (स्पष्टीकरण)
- C) Ideal Types
आदर्श प्रारूपे
- D) All of the above
वरील सर्व

34) Who is associated with terms speculators and rentiers?

स्पेक्युलेटर्स आणि रेन्टीयर्स या संकल्पनांशी कोण संबंधित आहे?

- A) Spencer
स्पेन्सर
- B) Weber
वेबर
- C) Pareto
पॅरेटो
- D) Marx
माक्स

35) Who is author of the Book 'The People of India'?

'The People of India' या ग्रंथाचे लेखक कोण?

A) K. S. Singh

के. एस. सिंग

B) G. S. Ghurye

जी. एस. घुर्ये

C) N. K. Bose

एन. के. बोस

D) A. R. Desai

ए. आर. देसाई

36) The philosophy of Karma and Dharma is associated with which religion?

कर्म आणि धर्म तत्त्वज्ञान हे कोणत्या धर्माशी संबंधित आहे?

A) Islam

इस्लाम

B) Hindu

हिंदू

C) Jain

जैन

D) Sikh

शीख

37) Who is author of the Book 'Modernization of Indian Tradition'?

'Modernization of Indian Tradition' या ग्रंथाचे लेखक कोण?

A) K. S. Singh

के. एस. सिंग

B) G. S. Ghurye

जी. एस. घुर्ये

C) Yogendra Singh

योगेंद्र सिंग

D) M. N. Shrinivas

एम. एन. श्रीनिवास

38) Who is the founder of Sikh Religion?

शीख धर्माचे संस्थापक कोण आहेत?

A) Guru Govind Singh

गुरु गोविंद सिंग

B) Guru Amar Das

गुरु अमर दास

C) Guru Nanak Dev

गुरु नानक देव

D) Guru Angad

गुरु अंगद

39) Who is the author of the Book 'Marriage and Family is Mysore'?

'Marriage and Family is Mysore' या ग्रंथाचे लेखक कोण?

A) G. S. Ghurye
जी. एस. घुर्ये	B) M. N. Srinivas
एम. एन. श्रीनिवास
C) D. P. Mukhrji
डी. पी. मुखर्जी	D) A. R. Desai
ए. आर. देसाई

40) Who among the following is known as an Indologist?

खालीलपैकी कोण भारतविद्याशास्त्रज्ञ/प्राच्यविद्याशास्त्रज्ञ म्हणून ओळखले जातात?

A) B.K. Sarkar
बी. के. सरकार	B) D. P. Mukhrji
डी. पी. मुखर्जी
C) M. N. Shrinivas
एम. एन. श्रीनिवास	D) A. R. Desai
ए. आर. देसाई

41) Who among the following is associated with subaltern perspective?

खालीलपैकी लोकउठावात्मक दृष्टीकोनाशी संबंधित कोण आहे?

A) David Hardiman
डेव्हिड हार्डीमन	B) Nirmal Kumar Bose
निर्मल कुमार बोस
C) Iravati Karve
इरावती कर्वे	D) Yogendra Singh
योगेंद्र सिंग

42) Who is the author of the Book 'Scheduled Tribe'?

'Scheduled Tribe' या पुस्तकाचे लेखक कोण आहेत?

A) A. R. Desai
ए. आर. देसाई	B) M. N. Srinivas
एम. एन. श्रीनिवास
C) D. P. Mukhrji
डी. पी. मुखर्जी	D) G. S. Ghurye
जी. एस. घुर्ये

43) Who provide an interpretation of how and why events should be connected to each other?

घटना का व कशा घडतात व त्या कोणत्या प्रकारे परस्परांशी संबंधीत असतात याचे विवेचन कोण देते?

A) Theoretical Statements
सैद्धान्तिक विधाने	B) Variables
चले
C) Concepts
संकल्पना	D) Formats
स्वरूप

44) To which of the following science the functionalism is compared with?

खालीलपैकी कोणत्या शास्त्राची तुलना प्रकार्यवादाबरोबर केली जाते?

A) Biology
जीवशास्त्र	B) History
इतिहास
C) Political Science
राज्यशास्त्र	D) Physics
भौतिकशास्त्र

45) 'Social Conflicts are not always destructive but may play integrative role', Who among the following thinkers did express this view?

खालीलपैकी कोणत्या विचारवंताने, हे मत व्यक्त केले आहे. 'सामाजिक संघर्ष हे नेहमीच विध्वंसक नसतात पण ते एकात्मिक भूमिका पार पाडतात'?

A) Ralph Dahrendorf
राल्फ डॅहरेनडार्फ	B) Lewis Coser
लेवीस कोझर
C) Karl Marx
कार्ल मार्क्स	D) Max Weber
मॅक्स वेबर

46) According to whom authority always implies both super ordination and subordination?

कोणाच्या मते सत्ता दोन्ही उच्चाधिकार आणि अधीनता सूचित करते?

A) Max Weber
मॅक्स वेबर	B) Karl Marx
कार्ल मार्क्स
C) Ralf Dahrendorf
राल्फ डॅहरेनडार्फ	D) Randall Collins
रँडॉल कॉलीन्स

47) Who stated that communicative action is inherently more rational than other types of action?

संवादात्मक क्रिया ही इतर प्रकारच्या क्रियांपेक्षा अधिक तर्काधिष्ठित असते असे कोणी म्हटले आहे?

A) George Lukacs
जॉर्ज ल्युकाक्स	B) Antonio Gramsci
अंतोनिओ ग्रामसी
C) J. Habermas
जे. हॅबरमास	D) J. Derrida
जे. डेरिडा

48) Humans use symbols to communicate with each other, who has given this view _____.

एकमेकांशी संवाद साधण्यासाठी मानव प्रतिकांचा उपयोग करतात, हा दृष्टीकोन कोणी दिला आहे

A) Symbolic Interactionism
प्रतिकात्मक आंतराक्रियावाद	B) Functionalism
प्रकार्यवाद
C) Conflict Theorists
संघर्ष सिद्धांतवादी	D) Structuralism
संरचनावाद

49) Who has analysed the concept of Public Sphere?

सार्वजनिक चर्चा विश्व संकल्पनेचे विश्लेषण कोणी केले आहे?

A) Jurgen Habermas
जर्गन हॅबरमास	B) Alfred Schutz
अल्फ्रेड शूट्झ
C) Edmund Husserl
एडमंड हसरल	D) George Lukacs
जॉर्ज ल्युकाक्स

50) In which book Derrida has explained the concepts Logocentrism and Phonocentrism?

लोगोसेंट्रीझम आणि फोनोसेंट्रीझम या संकल्पना डेरिडा यांनी कोणत्या पुस्तकातविशद केल्या आहेत?

A) Speech and Phenomena
स्पीच आणि फिनोमिना	B) Of Grammatology
ऑफ ग्रॅमॅटॉलॉजी
C) Margins of Philosophy
मार्जिन्स ऑफ फिलॉसॉफी	D) Writing and Difference
रायटिंग आणि डिफरेंस

Rough Work / रफ़ कार्य

Rough Work / रफ़ कार्य